

Код на процедурата ЦПФ 45-НС1-037

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“
Автор на дисертационния труд: Веселка Ненчева Христова
Тема на дисертационния труд: „Тестът като средство за диагностика
и управление на математическите компетентности на учениците
от горен курс“
Автор на мнението: проф. д-р Марина Колева Николова

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение. Степен и нива на актуалността на проблема и конкретните задачи, разработени в дисертацията.

Дисертационният труд с автор Веселка Христова е едно задълбочено научно изследване върху съвременен и актуален проблем, свързан с използването на теста като средство за диагностика и управление на математическите компетентности на учениците от горен курс. Проблемът, който се разглежда в дисертационния труд е от особена важност, поради следните обстоятелства:

1. Използването на теста като средство за проверка и контрол на знанията на учениците навлиза широко в педагогическата ни действителност.
2. Докторантката като преподавател по математика е съавтор на множество учебни пособия по математика за учениците от горен курс, т. е. този проблем е свързан с дългогодишни нейни професионални търсения.
3. От особена важност е не само използването на тестове, защото е модерно, а и те трябва да бъдат изготвени с конкретен адресант, което е направила докторантката.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

Дисертационният труд е разработен на 260 страници, от които 184 страници – основен текст. Структуриран е в четири глави, изводи, заключения, литература и 20 приложения. Направен е много задълбочен анализ на проучената литература. Прави впечатление отличното познаване на изследваната проблематика и компетентното боравене с основни понятия по темата. Използвани са 200 литературни източници, от тях 132 на кирилица, 46 на латиница и 22 интернет адреси. Резултатите от дисертационното изследване са представени в 19 таблици и 13 графики.

Всеобхватно и задълбочено са разгледани: компетентностния подход в образованието; математическата компетентност в образованието; диагностиката и оценяването на качеството на компетентността в образованието; оценяването в контекста на образователните резултати в европейските страни; оценяването, основано на образователните резултати в България; образователни модели и таксономии на педагогическите цели; нива на качеството на компетентност в мониторинговите изследвания и тестът като форма за изпитване и оценяване на достиженията на учениците. Много коректно са дефинирани основните понятия, с които се борави при разработване на дисертационния проблем.

Точно и професионално са формулирани целта, задачите, хипотезата, предмета и обекта на изследването.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси.

Докторантката е подбрала подходяща изследователска методика за реализиране на дисертационното изследване във всеки от трите етапа - констатиращ, обучаващ и контролен, и за обобщаване на резултатите.

Подбрана е методика, включваща: теоретичен анализ и синтез на научната литература; анкетно проучване; педагогически експеримент; наблюдение; математико-статистически методи; обобщение и изводи. Изведени са и точно са формулирани показатели и критерии за целите на изследването. Структурираните критерии и показатели за оценка качеството и ефективността от обучението са надеждни и валидни.

4. Кратка аналитична характеристика на естеството и оценка на достоверността на материала, върху който се градят приносите на дисертационния труд.

Дисертационният труд е добре и правилно структуриран. Следвана е логическа последователност включваща: изясняване научно-теоретичните основи на изследването и литературен обзор на дисертационната тема; очертаване на експерименталните основи на изследването; формулиране на научно-приложните му основи; анализ на резултатите от изследването. Получените резултати и достоверността на доказаната хипотеза са подкрепени със статистическа обработка и анализ.

Проведено е задълбочено научно изследване с педагогически експеримент, реализиран на три етапа - констатиращ, обучаващ и контролен. В него вземат участие ученици от един и същи випуск, съответно в 9, 10 и 12 клас. Изследването е проведено със 110 ученици на Технологично училище „Електронни системи” към Технически университет – гр. София.

На основата на задълбочен анализ на получените резултати много добре са направени изводи и формулирани приносите на дисертационния труд.

Този дисертационен труд е потвърждение, че докторантката има потенциал да анализира литературни източници, да направи самостоятелно научно изследване, да интерпретира получените резултати.

Докторантката е разработила модел от дидактически тестове за диагностика и развиване на математическата компетентност на учениците от горен курс. Безспорно този модел е авторски. Апробиран е в дисертационното изследване и е доказана ефективността му по безспорен начин.

5. Научни и/или научноприложни приноси на дисертационния труд.

Приносите на докторантката могат да се обобщат в два аспекта:

Научно-теоретични приноси:

1. Конструирана е концепция за използването на теста като средство за диагностика и управление на математическите компетентности на учениците от горен курс.
2. Изследвана е динамиката на развитието на нагласите на учителите и учениците, относно приложението на дидактически тестове в процеса на обучение.

Приноси с научно - приложен характер

1. Разработен и апробиран е критериален технологичен Модел от дидактически тестове за диагностика и оценка на математическата компетентност на учениците, което показва, че той е действащ.
2. Разработена е система от тестове по математика за учениците от горен курс.

6. Оценка на публикациите по дисертационния труд

Докторанката е представила 9 (девет) публикации по темата на дисертацията, три от които са самостоятелни. Статиите са отпечатани в списанията „Математика“ и „Педагогически форум“. Други са представени на Национални научни конференции, организирани от ТУ - София; ИПФ – Сливен и Факултет та Тр.У Ст.Загора – Ямбол.

7. Оценка на автореферата

Авторефератът отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ТУ – София. Обемът му е от 32 страници. Той отговаря точно на дисертационния труд. Отразява основните логически аспекти на изследването, обобщения и изводи и списък с публикациите на дикторантката.

8. Мнения, препоръки и бележки.

Докторантката точно е планирала и реализирала етапите на дисертационното изследване. Направен е задълбочен и професионален анализ на получените резултати, на изпълнението на задачите в дисертационното изследване и безкомпромисно е доказана хипотезата. Тя е взела под внимание направените ѝ от мен препоръки по време на вътрешното обсъждане на дисертационния труд.

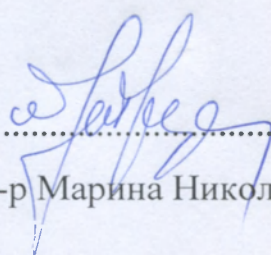
9. Заключение с ясна положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд.

На основание на изложеното до тук считам, че дисертационният труд на Веселка Ненчева Христова отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ТУ – София.

С пълна убеденост давам положителна оценка „ДА“ на дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на НЖ да гласуват да бъде присъдена ОНС „Доктор“ на Веселка Ненчева Христова в Област на висшето образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1. 2. Педагогика, НС „Теория на възпитанието и дидактика“.

27.04.2017 г.

гр. Сливен

Подпис: 

/проф. д-р Марина Николова/